

ՏԵՂԵԿԱՆՔ-ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

/2012թ.-ի ընթացքում մարդկանց շահագործման՝ «Թրաֆիքինգի» դեմ պայքարի ուղղությամբ ՀՀ ոստիկանության ծառայողների կողմից իրականացված աշխատանքների մասին/

1. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 132-րդ, 132² հոդվածներ՝ «Մարդու թրաֆիքինգը կամ շահագործումը» և «Երեխայի կամ հոգեկան խանգարման հետևանքով իր արարքի բնույթն ու նշանակությունը գիտակցելու կամ դա ղեկավարելու հնարավորությունից զրկված անձի թրաֆիքինգը կամ շահագործումը»

2012թ. ընթացքում վարույթ է իրականացվել մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման հատկանիշներով քրեական 21 գործերով, որոնցից 3-ը՝ նախկինում հարուցված և 2012թ. փոխանցված գործեր են, 3-ը՝ վերսկսվել են հետախուզվողների հայտնաբերման կապակցությամբ, 1 գործ նախկինում հարուցվել է ՀՀ քր.օր.-ի 178-րդ հոդվածով, այնուհետև վերաորակվել է 132-րդ հոդվածի, գործերից 14-ը հարուցվել է 2012թ., որից 1-ը ՀՀ քր.օր.-ի 182-րդ հոդվածով հարուցված, այնուհետև 132-րդ հոդվածի վերաորակված գործ է:

Վերը նշված գործերով բացահայտվել են հանցագործության նոր 19 դեպքեր:

2012թ. ընթացքում վերավորակված և հարուցված 15 գործերից 11-ը՝ վերաբերել են կանանց պոռնկության շահագործմանը, 1-ը ՀՀ-ում անչափահասի շահագործմանը՝ մուրացկանության մեջ ներգրավելու միջոցով, 1-ը՝ մարդու օրգանները կամ հյուսվածքները վերցնելուն, 2-ը՝ աշխատանքային շահագործմանը: Պոռնկության շահագործման 11 գործերից 8-ը ներքին թրաֆիքինգի կամ շահագործման դեպքեր են, 3-ի շահագործումը իրականացվել է Թուրքիայում:

2012թ. ընթացքում վարույթ իրականացված 21 քրեական գործերից 9-ը ուղարկվել են դատարան, 4 -ը գտնվում են քննության ընթացքում, 4-ը կասեցվել են, 3 գործի վարույթը կարճվել է, 1 քրեական գործ ուղարկվել է ՌԴ իրավապահ մարմիններին:

Նշված գործերով հայտնաբերվել և տուժող են ճանաչվել նոր՝ 14 զոհեր, որոնցից 10-ը կանայք: Թվով 14 զոհերից 2-ը՝ հանցագործության կատարման ընթացքում եղել են անչափահաս:

Իրենց համաձայնությունը հետագա աջակցություն ստանալու համար տվել և 2012թ. ընթացքում ՀԿ-ներ են ուղղորդվել 6 զոհեր, ինչպես նաև թրաֆիքինգի ենթարկման վտանգի տակ հայտնված 1 անձ: 1 անչափահաս զոհը գտնվել է «Երեխաների աջակցության կենտրոն» հիմնադրամում, իսկ մյուս զոհերը չեն համաձայնել ուղղորդվել ՀԿ-ներ, պատճառաբանելով, որ նպատակահարմար են համարում ռեաբիլիտացվել իրենց ընտանիքներում: Այդ ուղղությամբ նրանց հետ աշխատանքները շարունակվում են:

2012թ. ընթացքում մեղադրանք է առաջադրվել թվով 12 անձի: Նշված քր. գործերով 10 անձի վերաբերյալ մեղադրական եղրակացություններն ուղարկվել են դատարան:

2012թ. ընթացում 132, 132 ² հոդ. նոր հարուցված քր. գործեր					
Քր. գործ	Նոր զոհ	Նոր մեղադրյալ	Սկզբնաղբյուր երկիր	Վերջնակետ երկիր	Շահագործման ձևը
14 /3-ը կար- ճված /	13 /կին-9, անչափահաս u 2/	11, որից կին-6	ՀՀ	Թուրքիա ՌԴ Շրի Լանկա ՀՀ	Պոռնկություն Աշխատանքային Ս Օրգաններ հյուսվածքներ վերցնելը Պոռնկություն Մուրացկանություն
2012թ. ընթացքում 132, 132 ² հոդ. վերաորակված քր. գործեր					
1	1 որից կին-1	1	ՀՀ	ՀՀ	Պոռնկություն

01.01.2012թ.-ի դրությամբ հետախուզման մեջ են գտնվել 16 անձինք, 2012թ. ընթացքում հայտնաբերվել են 7-ը, հետախուզում է հայտարարվել 4-ի նկատմամբ: 01.01.2013թ.-ի դրությամբ ՀՀ քր. օր.-ի 132-րդ հոդվածի հատկանիշներով հանցագործություն կատարելու համար հետախուզման մեջ են գտնվում թվով 13 անձինք:

2012թ. ՀՀ քր. օր.-ի 132 հոդվածով հետախուզվողներ			
01.01.2012թ.-ի դրությամբ	2012թ.-ի հաշվետու ժամանակահատվածում հայտարարվել է	2012թ.1-ին կիսամյակում հայտնաբերվել է	01.01.2013թ.-ի դրությամբ
16	4	7	13

2. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 132³ հոդված «Շահագործման վիճակում գտնվող անձի ծառայությունից օգտվելը»>>

2012թ. ընթացքում վարույթ է իրականացվել 2012թ. հարուցված շահագործման վիճակում գտնվող անձի ծառայությունից օգտվելու հատկանիշներով 1 քրեական գործով, որը հետագայում վերավորակվել է 178-րդ հոդվածի /բռնաբարություն/:

3. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 166-րդ հոդված՝ «Երեխային պոռնկության կամ պոռնկագրական բնույթի նյութեր կամ առարկաներ պատրաստելու հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելը»>>

2012թ. ընթացքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 166-րդ հոդվածի հատկանիշներով վարույթ է իրականացվել նույն տարում հարուցված 2 գործերով, որոնցով մեղադրանք է առաջադրվել 5 անձի և տուժող են ճանաչվել 2 անձ:

4. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 168-րդ հոդված՝ «Խնամքը ստանձնելու նպատակով երեխայի առքը կամ ստանձնողի խնամքին հանձնելու նպատակով երեխայի վաճառքը»>>

2012թ. ընթացքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 168-րդ հոդվածի հատկանիշներով հարուցվել է 3 քրեական գործ, որոնցից 1-ի վարույթը կարճվել է՝ հանցագործության կատարման վաղեմության ժամկետը անցնելու կապակցությամբ:

5. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ, 262-րդ հոդվածներ «Շահադիպական նպատակով այլ անձի պոռնկությամբ զբաղվելուն ներգրավելը» և «Պոռնկությամբ զբաղվելուն նպաստելը»>>

2012թ. ընթացքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ, 262-րդ հոդվածների հատկանիշներով հարուցվել է 35 քրեական գործ: Նշված գործերից մեծ մասը վերաբերում է «մահճակալներով սննդի օբյեկտների», հյուրանոցային համալիների աշխատակիցների կողմից այլ անձանց պոռնկությամբ զբաղվելուն նպաստելուն:

Բացի այդ, 2012թ. ընթացքում ՀՀ ոստիկանության կողմից իրականացվել են նաև թրաֆիքինգի դեմ պայքարի ոլորտի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ:

«Նոստիկանության Ակադեմիայում նոստիկանության ծառայողների տարբեր խմբերի՝ ընդհանուր առմամբ շուրջ 300 ծառայողների համար կազմակերպվել են «Թրաֆիքինգի» խնդիրներին վերաբերվող դասընթացներ: Որոշ դասախոսություններ կարդացվել են ԿՀԴՊ ԳՎ թրաֆիքինգի դեմ պայքարի բաժնի ծառայողների կողմից:

Ոստիկանության աշխատակիցները ակտիվ մասնակցություն են ունեցել տեղական և միջազգային խորհրդատվություններին, սեմինարներին և հանդիպումներին:

Շարունակվել է համապատասխան նյութերի տեղադրումը police.am կայքէջում առանձին հղումով ստեղծված թրաֆիքինգին վերաբերող հավելվածում:

Հասարակության իրազեկումը բարձրացնելու նպատակով նյութեր են տրամադրվել զանգվածային լրատվական միջոցներին, հարցազրույցներ տրվել մի շարք լրագրողների:

Ակտիվ մասնակցություն է ցուցաբերվել մարդկանց շահագործման զոհերի Ազգային ուղղորդման կարգի վերանայման, դրանում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին կառավարության որոշման նախագծի մշակման աշխատանքներին:

Իրականացվել են մի շարք աշխատանքներ Հայաստանի Հանրապետությունում 2010-2012 թվականների ընթացքում մարդկանց շահագործման (թրաֆիքինգի) դեմ պայքարի կազմակերպման ազգային ծրագրի և ծրագրի իրականացման ժամանակացույցով նախատեսված դրույթների կատարման ուղղությամբ: Միաժամանակ ակտիվ մասնակցություն է ցուցաբերվել ՀՀ 2013-2015 թվականների ընթացքում մարդկանց շահագործման (թրաֆիքինգի) դեմ պայքարի կազմակերպման ազգային ծրագրի և ծրագրի իրականացման ժամանակացույցի նախագծերի մշակման աշխատանքներին:

«ՆՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՀԴՊ ԳՎ